

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden pénteken legalább egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 4 frt, félévre 2 frttal fizethetnek elő, negyedéves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ (Dr. Hintz György, e. pénztárnokhoz),

a lap szellemi részét illető közlemények az ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ (Gamauf Vilmos, e. titkárhoz) címzendők.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Lapfelügyelő bizottság: **Paget János** elnök; **Berde Áron**, **b. Huszár Sándor**, **Mina János**, **Nagy Ferencz**, **Szabó Samu**, **Szentgyörgyi József**.

A faiskolai fiatal csemeték fölneveléséről.

(Folytatás.)

I. tábla, 3-ik év.

A faiskola beültetésének megkezdése utáni 3-ik évben ismét egy új táblát fogunk föl a beültetésre. Nevezzük e táblát III-ik táblának. E táblában megint csak az lesz a teendőnk, a mi volt az I. táblában ennek 1-ső éves korában. Ezen 3-ik évben már a II-ik táblánk is két éves leendő s ebben teendőnk ismét csak azok leendene, melyek az I. táblában voltak ennek 2-ik éves korában. Hanem már az I. táblában, ennek 3-ik éves korában más teendőnk leendene ismét.

Legelőszőr is azon sorok vagy táblák csemetéit vesszük szemügyre, melyeket őszibaraccokkal ojtottuk be s kijegyezzük közülök a leggyengébbeket, melyek még jövőre is a sorokban vagy táblákban fognak maradni és ezeket azonnal megnyessük, vagy ha sima vesszők voltak, visszavágjuk. Azon csemetéket pedig, melyek máris 2—3' (63—94 cm.) magasságot értek, okvetlenül ki kell ültetnünk álló helyekre vagy másoknak eladnunk a faiskolából; mert különben annak tennők ki magunkat, hogy már ezen év folytán is oly sürtyvé lennének ezen soraink vagy tábláink, hogy a temérdek ágtól közibök sem férhetnének. Aztán hozzá látunk többi csemetéink megnyeséséhez.

A megelőző évben nőtt ojtványok többnyire egyetlen szál sima vesszőből állanak. Néha azonban ezek is eresztettek oldalágacsokkákat is, melyeket mihelyt arasznyi hosszúságot értek, hegyök becsipése által növekedésükben folyvást meg kellett akadályoznunk; különben megeshetett volna az is, hogy egyik másik ezen oldalágacsokk közül tulságosan erőre kapott volna s a törzs folytatását képzendő vezér- vagy nyilvesszőt a növésben tulszárnyalván fácskánk szép alakját korán elferdítette volna. Ez

egyetlen sima vesszőből álló ojtványainkat tehát meg kell kurtítanunk.

Szem előtt tartva a fanyesés azon szabályát, melynél fogva gyenge növést csemetét erőhöz juttatni csak az által lehet legbiztosabban, ha azt tavaszi nyeséskor minél rövidebbre hagyjuk meg, kikeresünk a nemesvessző hosszúságának közepe alatt levő, jól kifejlődött szemek közül egyet, a legalkalmasabb helyen levőt szem fölött 3—4'-nyi (7—10 cm.) magasban fanyeső ollóval elvágjuk a vessző tetejét. A meghagyandó szem fölött így ismét egy csapot nyerünk, melyről minden kihajtható szemet lefaragunk késünkkel. E csap karó helyet fog szolgálni ismét, melyhez a meghagyott szem sarját, mihelyt az arasznyi hosszúságra nőtt, — mint már fönnebb mondám — kukoricza fosztalékkal hozzá kötjük, hogy így, ha netán ellhajló irányban kezdett volna nőni, a kellő, egyenes irányba segítsük s az erős szelek ellen biztosítsuk.

Mint hogy arra kell törekednünk, hogy faiskolai csemetéink szép egyenes, függélyes irányban növekedjenek; tavaszi nyeséskor, a vezérrügy megválasztásánál csak arra ügyeljünk, hogy olyant válasszunk, melynek hajtása ha fácskánk a megelőző év folytán az egyenes irányból elhajlott volna, képes legyen az elhajlást vagy görbületet kiegyenlíteni s függélyes irányban tovább nevekedni.

Az olyan fajoknál melyek lassan nőnek s többnyire kiszögélő szemekkel vagy peczkekkel vannak beruházva, az aljok felé eső, simább részökön keresünk egy meghagyandó ép szemet s e fölött hagyjuk meg a szükséges 3—4"-nyi (7—10 cm.) csapot; melyről a kiszögélő szemeket és peczkeket mind letisztítjuk.

A buján növő fajoknál, melyeknek nyilvesszeje ujnji vastagságnál is hizottabb szokott lenni, a hosszúság felelését is meghagyhatjuk s csak arra ügyelünk ott is, hogy a meghagyott szem fölötti csapról minden kihajtható szemet letisztítsunk. — Épen az ily buján növő csemeték szoktak

leginkább vízszintesen kiszügelő peczkekkel ellátva lenni középtájukon, tehát épen ott, a hol egy ép szemet meg kellene hagynunk. Ez esetben letisztítjuk késünkkel eme peczkeket de úgy, hogy kisarkallásuknál az alvó szemeket meg ne sértsük. Így a csemetén szemek helyett apró, 1—2 millimetryni csapocskákat nyerünk, melyek közül a legalkalmasabb helyen levőt vezérrügyként meghagyván fölötte a 3—4"-nyi, (7—10 cm.) karó helyett szolgáló csapot hagyjuk meg és ezt minden kihajtható szemétől megtisztítjuk. Ilyenkor aztán egy vessző helyett gyakran kétőt, sőt néha többet is nyerünk az alvó szemekről; de e vesszők közül csak egyet hagyunk meg tovább növekedni és ezt, ha arasznyi hosszúságot ért, vigyázva a karó helyett szolgáló csaphoz kötjük s kellő egyenességű irányban nőni kényszerítjük. Az alvó szemekről kihajtott sarjak többnyire nem fölfelé, hanem inkább vagy kevésbé vízszintes irányban szoktak elejénte nőni. Az ily vízszintes irányban nőtt sarjat nem szabad mindjárt az egyenes irányba erőszakolnunk; hanem elejénte csak kissé rézsutos irányba kötjük ki; később aztán, a hajtás növekedtével, mind-mind inkább fölfelé haladó irányba s végül egészen függélyes irányba kötjük ki. Erőszakolás következtében a hajtás könnyen el is törhetnék.

Ez évben már több kevesebb szem a vezérvessző nevelésére főnhagyott szem alatt is erős oldalágakat fog ereszteni a nemes törzsön. Ez oldalágakra különös figyelemmel kell lennünk, nehogy a vezér- vagy nyilvesszőt növekedésben tulszárnyalhassák: annál fogva, mihelyt egy arasznyi hosszúságot nőttek; csipjük el közülök a legfőbbek hegyét s ha még e becsipés folytán sem gyengültek volna el; akkor egyet-kettőt a leginkább bujálkodók közül egészen is meg kell semmisítenünk, éles késsel ott vágván le őket a törzsről, a honnan kisarkallottak. Ezen ágakra, mikép elmondandom, különben sincs szükségünk, ha ojtványainkból szálas fát akarunk nevelni, akkor 3—4 ilyen ágra mégis szükségünk lesz s ez utóbbi esetben hosszabbra is engedhetjük őket növekedni.

Meggyengíthetjük buja növésükben az oldalágakat az által is, ha leveleik közül többeket lemetélünk, mit úgy eszközölhetünk, hogy a hajtás aljától kezdve minden levágott két levél után egyet bántatlanul hagyunk, aztán főlebb haladva ismét két levelet levágunk s egyet az előbb meghagyottal ellenkező oldalon levőt bántatlanul hagyunk és így haladva tovább az ág hegye felé, a hol a még fejletlen, gyenge leveleket egyelőre egészen sértetlenül hagyjuk nőni, kifejlődni. E fogásra a fák ellenségei, a hernyók tanították meg kezdetben a fatenyésztőket. Minden oly ág, fa vagy hajtás ugyanis, melyet leveleitől a hernyók fosztottak meg, azon ágak vagy hajtások mellett, melyek lombjai sértetlen maradtak, tapasztalás szerint nagyon elszokott maradni növekedésében. A „levelek levágása“ kifejezés alatt azonban csak azt kell érteni, hogy levágjuk ugyan a levél tányérját, de a levél nyelét legalább fele hosszában sértetlenül hagyjuk meg. Ha csak úgy kézzel

tördelnők le a még éretlen leveleket, könnyen megsérthetők a levelek hónaljában képződött azon szemeket is, melyekre később szükségünk lehetne.

Ezen, harmadik évébe épen most lépő táblánkban a csemeték tavaszi nyésésekor alig van szükségünk az ojtott sebek faviasszali eltakarására. Az ejtendett apró sebek, ha takaratlan maradnak is, nyár derekáig rendesen be szoktak forradni.

Bevégezvén a tavaszi nyésést, itt, nyár elejéig úgy szólván csak az a teendőnk, hogy a sorok közeit gyomtól tisztán s a tábla földét mindig porhanyón tartjuk s reggelenként végig járunk minden sort és zsebben vagy táskában nyirkos kukoricza-fosztalékot hordva magunkkal a vezérvesszőket, mihelyt arasznyi hosszúra nőttek, a csapokhoz kötözgessük s az itt-ott lábatlankodó hernyókat, férgeket letisztítsuk csemetéinkről.

Nyár derekán vagyis június végén és egész július hó folytán a már kellőleg megfásult vezér- vagy nyilvesszők mellől azon csapokat, melyekhez őket kötöttük volt, mind el kell távolítanunk úgy, mikép ezt már fönnebb említém és az ekkor ejtett sebeket hidegen folyó ojtóviasszal eltakarni lelkiismeretes gondunk legyen.

Ugyanazon alkalommal pedig, mikor a csapokat eltávolítjuk, ha csemetéinkből szálas fát akarunk nevelni, a vezérvesszők alatt nőtt oldalhajtásokat is meg kell kurtítanunk a csemeték törzsén. A vastagabb oldalhajtásokat csak ujnyi hosszúságban, a vékonyabb, gyenge hajtásokat vagy egészen vagy legfőlebb araszos hosszúságukig hagyhatjuk meg. Sokan, egész tenyészeti év folytán valamennyi oldalhajtást meghagyják s csak a következő tavasszal metelik le azokat szálas fák törzséről. Ez eljárás azonban azért nem helyes, mert az így meghagyott oldalhajtások nyár és ősz folytán a vezérvessző rovására szükségtelenül megvastagodnak s tavaszi lenyesetésök alkalomával nagy sebeket hagynak hátra a törzsön. A június végén és július hó folytán csapokra visszavágott oldalhajtások pedig, több kevesebb sarju hajtást fognak még, őszig ereszteni s így célunkat, csemetéink derekát megvastagítani így is elősegítendik: de növekedésükben a visszanyesés folytán hátravettétvén lehetségessé teszik, hogy a nyilvessző erőre kapjon s szép sugáralakban magasra emelkedjék.

A csapok eltávolításakor csak azon esetben hagyjuk meg ez oldalágakat, ha gulafát akarván nevelni csemetéink törzsén oly magasságban hajtottak azok ki, mely magasság a leendő gulafa első emelete alatt a föld megmunkálását, tisztán tarthatását lehetségessé teszi. Azonban még ez esetben sem engedhetjük azt meg, hogy egyik másik ez oldalágak közül a vezér- vagy nyilvessző, avagy a többi oldalágak rovására tulságos erőre kaphasson.

Néha megtörténik, hogy különösen a körtefajok némelyikének csemetéje oly buján indítja meg a tavaszi nyéséskor meghagyott legfelső szeméből a vezér- vagy nyilvesszőt, hogy a visszavágott nemes csemete alig bir egy-

két satnya oldalhajást tenni. Ez esetben figyelmünket nem az oldalágak, hanem a vezérvessző tulságos bujaságának fékezésére kell fordítanunk s ez által az oldalágakat is némi erőre juttatnunk. Ilyenkor a fönnebb már elmondott levélrítítást a vezér- vagy nyilvesszőn eszközöljük s ha bujálkodását még ez sem fékezne kellőleg, — mihelyt $1\frac{1}{2}$ '-nyi (27 cm.) hosszúságra fölnyult, hegyét is elcsipjük körmünkkel; a satnya oldalágak fölött pedig késünkkel a törzs kérgébe lefelé fordított sarló vagy patkóalakú bevágást teszünk s e mellett az ily gyengébb oldalágak alatt a kisarkallási gyűrűzetet is átmetszve egy-két hüvelyknyi hosszú lefelé haladó irányu bemetszést teszünk a törzs kérgébe, de úgy, hogy késünk hegye egyedül csak a kérget messe be s az alatt a fát magát, meg ne sérthesse. Ebbeli gondoskodásunk folytán őszig az oldalágak kellőleg meg fognak erősödni s a vezér vessző is elérendi kellő magasságát, vastagságát és erejét.

A mód nélkül buján növéző vezérvessző gyenge korában nagyon ki van téve a szelek játékának. Majd egy, majd másféle irányban görbiti el őt a szél, s kellő egyenesességét aligalig volnánk képesek vele megtartatni. Minthogy pedig arra épen nincs szükségünk, hogy a vezérvessző tulságos magasságra nőjön; mihelyt $1\frac{1}{2}$ vagy 2' (47—63 cm.) magasságot ért, elcsipjük a hegyét s bujaságát, mint már említém, fékezni kell törekednünk.

Cseresznye meggy és diófácskáinkat a faiskolában, tavaszi nyésés alkalmával sértetlen kellett különben is hagyunk, mivel e gyümölcsnemek fái nagyon kényesek a nyésésre; de, ha magas törzsű fákat akarunk nevelni belőlük oldalágaikat junus végén és július hó folytán, a mikor alma és körtefáinkról a csapokat szoktuk lemetélni, — a törzsről szintben le kell metszenünk vagy, ha gyengék voltak volna, egy tenyérynyi vagy arasznyi hosszúságú csapokra meghagynunk; szóval, visszavagdalnunk. Minden, ily alkalommal, az ejtett nagyobbka sebeket faviasszal gondosan el kell takarnunk. A mi ezen nemű fácskáink vezérvesszejét illeti, legtanácsosabb ezt egész tenyészeti év folytán szabadon hagyni növekedni; de, ha buja növése folytán attól kellene tartanunk, hogy a szél majd egy, majd más irányban elgörbitheti; ez esetben, be sem várva a júniusi vagy nyári nyésés idejét, mihelyt $1\frac{1}{2}$ vagy 2'-nyi (47—63 cm.) magasságra nőtt, hegyét el kell csipnünk.

Szilvacsemetéinket is ezen, — kiültetésöktől számított, — harmadik évökben szintén tanácsosabb ilyen időtájt, tehát július vagy augusztusban alakítani s fölösleges oldalhajásaiktól megszabadítani. Ezen nyári nyésésre e gyümölcsnem fája is kevésbé érzékeny, mintsem a kora tavaszi nyésésre.

Általában arra kell törekednünk, hogy faiskolai csemetéink törzse rövidke peczkekkel aljuktól koronájukig borházva s a nap égető sugarai ellen saját maguk élő leveleivel oltalmazva legyenek. E rövid peczkek s az ezeken levő levelek nemesak oltalmul szolgálандnak csemetéink törzscének, de még lényeges eszközei is a törzs meg-

vastagodásának s így a fácska folyton emelkedő vig tenyészetének is. Nagyon hibásan járnak tehát el azok, a kik fiatal csemetéikből szálas fát akarván nevelni, ezek törzseről minden peczket, vesszőt vagy ágacsát simára letisztítanak s fácskáikat ekkép sima pipaszárként felnyurgulni hagyják. E hibás eljárás következményeiről s ezek orvoslásáról: „Hol a hiba, hogy a nemes gyümölcs nem terjed hazánkban!“ czimű cikkemben körülményesen értekeztem már. (Lásd „Gazdasági közlöny“ 1870. 182. lap.)

I. tábla, 4-ik év.

Faiskolánk alapításának 4-ik évében ismét egy új táblát fogunk föl beültetésre. Nevezük ezt IV. táblának. Ebben ugyanazok lesznek teendőink, a mik voltak az I. táblánkban ennek 1-ső éves korában. III-dik táblánk ekkor már 2-ik, a II-ik táblánk pedig 3-ik évébe lép. Ezekben a teendők már fönnebb az I. tábla 2-ik és 3-ik év czim alatt leírvák.

Az I. táblában, midőn ez 4-ik évébe lép, kora tavasszal, midőn még a nap melege új életre nem csalta csemetéinket, korán hozzá kell fogunk ojtványaink megnyéséséhez. A nyésés pedig szálas fának szánt csemetéinknél csak abból álland ekkor, hogy ezek vezér- vagy nyilvesszőit visszavágjuk s a megelőző évben törzseiken nőtt s csapra metszett oldalágak közül azokat, melyek őszig több sarju hajást hoztak s így kellesténél inkább megvastagodtak, szintben lemetsszük a törzsről és csak a gyengébbeket vékonyabbakat hagyjuk ott s ezeket is, ha a mult nyár és ősz folytán arasznyinál hosszabbra nőtték volna, kiindulásuktól számítva 3—4'-nyi (7—10 cm.) hosszúságban elvagdadjuk. — A vezér- vagy nyilvesszőt mennyire kelljen megkurtítanunk? ismét csak az határozza el, hogy mennyire volt az erős vagy gyenge? Az erősebbeket fele hosszúságukban, tehát legfőlebb $1\frac{1}{2}$ vagy 2'-nyira (47—63 cm.) kiindulásuktól; a gyengébbeket rövidebbre s ugyszólván a kiindulásukhoz legközelebb eső egészséges s jól kifejlődött s a fa egyenes irányának folytatására leginkább hivatott szem fölött nyessük el; de mindenkor ügyeljünk, hogy a meghagyott felső szem fölött a nyilvesszőből egy 3—4'-nyi, (7—10 cm.), minden kihajtható szemétől megfosztott csap maradjon föl megint, melyhez a kihajtandott új vezérvesszőt, mihelyt ez arasznyinál hosszabbra nőtt, mint karóhoz hozzáköthessük s azt ekkép netán elhajló irányából az egyenes irányba visszaterelhesstük.

Azon esetben azonban, ha csemetéink egy némelyiket gulafának szántuk s így ennek a nyilvessző alatt 3—4 oldalhajását a mult tenyészeti év alatt szabadon hagytuk nőni, hogy ez oldalhajások a leendő gulafa első emeletét képezzék; a nyésésnél kissé több teendőnk lesz, mint volt a szálasfa nyésésénél. A gulafa nyilvesszejének megkurtítása ugyanazon szabályok szerint történik, mint ezt fönnebb a szálasfa nyésésénél leírtuk; de itt már a tavallal nőtt s esonkítatlan hagyott oldalágakat is meg kell kurtítanunk, noha korántsem oly erősen, mint a nyilvessző-

szőket. Ha buján nőttek volna az oldalágak, akkor hosszúságuk $\frac{2}{3}$ -át meghagyva, csak $\frac{1}{3}$ -át vágjuk le. Ha pedig egyik-másik közülök a növésben hátramaradt volna, akkor az ily oldalágot, hogy a többiek növésben utólrhesse, egészen nyestetlen kell hagynunk.

Az oldalágak megkurtításánál, főképp, ha azok éles szögekben emelkedtek fölfelé, mindenkor oda kell törekednünk, hogy az elnyesést vagy kurtitást egy kifelé s a fáska törzsétől elálló irányban nőtt szem fölött ejtsük meg s rajtok levő minden olyan szemet, mely a fa törzse felé áll megsemmisítsünk, nehogy kihajtván ezek a szándékosan meghagyott rügy hajtásától elvonják az erőt.

Nem ismételhetem eléggé, hogy nyesés alkalmával minden nagyobbka sebet faviaszszal eltakarni el ne mulasztunk.

Bevégezvén a tavaszi nyesést, azon ágyak vagy táblákból, melyekben őszi barackfákat neveltünk, a gyengébb voltuknál fogva még helyben hagyott, minden csemetét, melyek a megelőző évben kellőleg megerősödtek, egytől egyig ki kell ásnunk, s álló helyökre kiültetnünk vagy másoknak eladnunk különben egyáltalán fogva alkalmatlanokká válnának.

Kajszi, cseresznye és megygy ojtványaink közül szintén több eléri már ilyenkor azon kort és azon nagyságot, mely az állóhelyre leendő kiültetésre épen legkedvezőbb. Ezen gyümölcsnemekből is csak a gyengébbek maradnak még a sorokban, a többiek pedig kiásandók, kiültetendők vagy eladandók lesznek.

Azon ágyak vagy akár táblák, melyeket ezen (4-ik) év tavaszán ekép kiüritettünk, jó mélyen felásandók, portrágyával jól meghintendők s konyhai növények tenyésztésére fordítandók mintegy 3 évig, a mikor aztán megint alkalmasokká válandanak arra, hogy beojtandó vadonczokkal ujonnan beültethessük őket; hanem az már, mint mondám, épen nem volna tanácsos, hogy a kiásott csemeték helyébe mindjárt ismét magonczokat ültessünk s ne hagyjuk meg a kimertült földnek a neki szükséges 3 évig tartó pihenést.

A csontárfáktól kiüritett táblák vagy ágyak helyett csak oly táblákat vagy ágyakat foghatunk föl újból csontármagonczokkal beültetésre, a melyekben még nem voltak vagy, a melyekből 3—4 évvel ezelőtt kertültek volt ki a csemeték.

Mély termőerejű, nem fölöttébb nehéz vagy összeálló földben a faiskola földét nem is szükséges, nem is tanácsos évenként mélyen fölászni. Ha rigolozott földben történt az ültetés; teljesen elegendő 2—3"-nyi (5—7 cm.) mélyen fölporhanyitva s mindenféle gyomtól mentesen tartani a sorok közeit. Nehéz kötött földben azonban jó lesz tavasz kezdetén a sorok közeit ásóval is fölászni úgy, hogy a két csemete sor közt, a közepén jól mélyen eresztjük le az ásó hegyét; míg a csemeték közelében, — nehogy ezek gyökereit megsértsük, — csak felületesen piszkáljuk meg a földet. Gyakran csunya, göröngyös lesz e munka után fa-

iskolánk földé, de a lég és meleg hatásán jól kiszáradt göröngyök a legelső jótékony eső után omlósakká s gereblyével könnyen szétterithetőkké válnak és gyomnyesővel az egész nyár folytán könnyen porhanyó állapotban lesz a föld tartható. Meg kell itt jegyezni, hogy a földmunkát a faiskolában igyekeznünk kell addig végezni el, a míg a megnyesett csemeték hajtani nem kezdenek, mert, ha akkorra halasztanók azt, a mikor már a csemeték hajtának, minden vigyázat mellett is több oly gyenge hajtást letörhetnénk, melyek elővarázsolását fanyeséskor célba vettük volt; szóval, a melyekre kiválóan szükségünk lett volna.

Mihelyt azt tapasztaljuk, hogy csemetéink új hajtásai egy arasznyinál hosszabbra nőttek, reggelenként vagy legalább minden másodnap reggelén szemlét tartunk fölöttük. Ily szemle alkalmával az arasznyi hosszúságot kisé meghaladó vezér- vagy nyilvesszőket kukoricza-fosztalékkal a csapokhoz kötözzük; aztán az éles szög alatt fölfelé törekvő oldalhajtások hegyeit, valamint minden, a törzsön ennek megvastagítása céljából meghagyott csapok buja növésnek indult hajtásai hegyét is, elcsipkedjük, végül a hernyókat, rovarokat, melyek netán csemetéinken lakmározának, gondosan elpusztítjuk.

Ily szemlék alkalmával, ha netán azt tapasztalnók, hogy egyik-másik csemeténk gyenge nyilvesszejét féreg rágta volna el s ennek folytán kevés reményünk volna, hogy az elragott nyilvessző a kívánt magasságot elérhesse év folytán, ez esetben habozás nélkül semmisítsük azt meg színben levágva a törzsről s nyilvesszőül az előbbi alatt nőtt oldalágak közül hagyjunk meg egyet s ezt kötözzük a csaphoz. Természetes dolog, hogy ez ujonnan meghagyott hajtásnak legfőltül kell állania; különben sohasem kaphatna kellő erőre s az oldalágaktól növésben tulszárnyaltatnék.

Junius végén és julius hó folytán már az új sarjak, — ha egyebbütt nem is, de kiindulásuknál bizonyára, — kellőleg meg lesznek fásulva; a mikor aztán hozzáfoghunk a vezérvesszők felszabadításához. Eltávolítjuk ugyan is a csapokat s ha szálas fát akarunk csemetéinkből nevelni, a nyilvessző alatti oldalhajtásokat megkurtítjuk úgy, mint ezt már fennebb, az I. tábla harmadéves kora leírásánál elmondottam volt. — Ha pedig gulafát akarunk a csemetéből nevelni; csak arra ügyelünk, hogy 3—4 kellő irányban nőtt oldalág maradjon meg a nyilvessző alatt; a többiek azután színben lemetsszük a törzsről és csak a meghagyottaknak egyenlő erőben tartására fordítjuk figyelmünket. Ezen meghagyott ágak képezik leendő gulafászkánk 2-ik emeletét. Az ezek alatt levő, mult évben nőtt oldalágak, melyek a gulafa 1-ső emeletét képezik, csak annyiban lesznek ez alkalommal figyelmünk tárgyai, hogy a buján növéket hegyök lecsipésével növésükben mérsékeljük; a gyengébben növéket vagy növésben a többiek-től elmaradottakat pedig erőre segítsük az által, hogy kisarkallásuk alatt az anyatörzs kérégt lefelé haladó irány-

ban késünk hegyével kissé fölnyitjuk, sőt magán, a tavallal nőtt ágon is hosszas bevágásokat teszünk a kéregbe, de úgy, hogy magát a fát ne érinthesse a késhegye. Közvetlen az ily elgyengült ág kisarkallása fölött a sarló vagy patkó alakú bevágást is alkalmazhatjuk az anyatorzs kérgébe.

Mint hogy pedig a tavaszi nyesés alkalmával gulfánk ezen alsó emeleti ágait is visszanyestük, természetes hogy mindenik ág vezérrügye ilyenkor már vezérhajtássá vált, mely alatt 2—3, hosszabbka mellék hajtás is szokott az anyáágon nőni. E mellék hajtások közül azokat, melyek ezen idő tájban már tulságos erőre kaptak volna, szintben lemetéljük az anyáágról és csak a gyengébbeket vagy rövidebbeket hagyjuk meg. Néha azonban, ha nem állnak sűrűn a mellék hajtások, még az erősebbeket is meghagyhatjuk 2—3"-nyi (5—7 cm.) csapra metszvéen vissza őket. Ezen erősebb mellék hajtások visszavágása folytán az alább következő gyengébbek is erőre jutnak s ősz végéig kellő hosszúságot érhetnek el. Ezen első emeleti ágak mellék hajtásai azonban csak azon esetre kívánják meg az itt leírt munkát, ha azon időben, midőn szemléink alkalmával a nyilvesszőket csapokhoz kötözzük, elmulasztottuk volna az arasznyinál hosszabbra nőttek hegyét elcsipni s így őket buja növéstükben ideje korán megakadályozni.

Ugyancsak ez alkalommal a szálás fáink törzsének megvastagítása czéljából meghagyott csapok vagy peczekek közül azokat, melyek ekkoráig netán buja növésnek indultak s ujnyi vastagra is föl hízta volna, szintben lemetéljük a törzsről és csak a gyengébbeket hagyjuk meg sértetlenül vagy, ha hosszúra nyultak volna ki, ezeket is megkurtítjuk úgy, hogy a törzsön csak mintegy 3—4"-nyi (5—7 cm.) csap maradjon meg belőlök, mely csapnak legfelső levele hónaljában okvetlenül ép szemnek kell tölne.

Eme nyári nyeséskor is, minden nagyobbka seb faviasszal lesz eltakarandó.

Bevégezvéen a nyári nyesést is, ezen táblánkban egész tenyészeti év folytán alig marad egyéb teendőnk, mint folytatni a már ismert szemletartást a csemeték fölött legalább is az első fagyok beálltáig.

(Folytatása köv.)

Bereczki Máté.

Utnutatás a Mezőség kopárainak befásítására.

Irtá: **Fekete Lajos.**

(Folytatás.)

Az őszen vetett mag már áprilisben kikel, a csira gyököcskéjét lefelé bocsátván a törzsecskének szik alatti része a földből kiemelkedik, a felduzzadt sziklevelek a földből kiemelt magrejtőt szétrepesztve levetik, vesealakuan kiterjeszkednek és megzöldülnek. A zsenge növény a fagyok iránt nagyon érzékeny s első évben igen keveset nő; később mind fokozódik növekvése; a magzó kort szabad ál-

lásban 40—50, zárt erdőben 60—80 éves korában éri el; megnő 100 láb (32 met.) magasságra, s néha 5—6 láb (1,6—2 met.) vastagságra is; élél kedvező körülmények közt 300 évig, de rendszeren 140—160 éves korában már bélreves kezd lenni. A bükk az első években a földfeletti résznél kevéssel rövidebb, osztatlan vezér gyökeret bocsát függélyesen a földbe, kevés rostgyökérrel, melyek már a harmadik negyedik évben erős oldalgyökerekké fejlődnek; az 5. vagy 6-ik évben, midőn mintegy 12—15 hüvelyk (30—40 centim.) hosszúságot elért, a vezérgyökér tovább növekedni megszűnik. Egyébiránt gyökérszete erőteljesebb mint a gyertyáné, de a tölgnél e tekintetben sokkal hátrább áll s míg ez utóbbit a vihar tövestől együtt kidönteni nem képes, addig a sűrűn nőtt, szálás bükkerdőt a szélvész gyakran megrongálja.

A selyemszerű fehér szőrrel fedett fiatal hajtások szinte világos zöld, melyet azonban már az első őszen gesztenyeszínbe hajló sötét olajbogyó színnel váltanak fel; de ez már a 10-dik évben kezd a legfelső kihalt héjrétegben képződő zuzmótelepektől megszürkésedni, míg később a zuzmók egészen előtérbe lépve, a héjnak szürke színt kölcsönöznek. Ez mindig sima marad, mert kiterjedése bőrpara képződés következtében, a törzs növekedésével lépést tart.

A bükk sarjadzási képességében sokkal hátrább áll a tölgnél; a sarjak nem alvó, hanem adventív rügyekből fejlődnek, melyek a vágásfelület szélén, a fa és héj közt behagedési dudorodásból erednek.

A bükk éghajlatunk alatt csak a tulajdonképi hegyességben tenyész, szereti a tiszta légü magaslatokat és a ködöktől s különösen a tavaszi (késői) fagyoktól megkímélt fekvéseket. Az erdő záratot sűrűn tartja, tömött lombozatával a talajt jól beárnyékolja és lehulló levelei által javítja; fiatal korában sokáig képes az anyafák árnyékát eltűrni; tehát árnyttűrő és talajjavító fanem. Azonban a nyirkos és ásványilag erőteljes talajt megkivánván, száraz, sovány kopárok beerdősítésére alkalmatlan.

Tenyészetiének alsó határa Hunfalvy J. szerint a Bihar hegységben 700, kivételesen 1500 bécsi láb; felső határa a Magas Tátrán*) 3750, az Alacsony Tátrán 4040, a Bihar hegység éjszaki lejtőjén 4100, a délin 4400, Erdélyben általában 4000—4500 láb (1260—1420 met.) A Mezőségen alsó határa körülbelől 1500 b. láb (470 met.) tehető. A lapályt általában nem kedveli. Egyébiránt honunkon kívül Német-, Francia-, Angol-, Svéd- és Lengyelországban kiterjedt erdőket alkot.

Mérsékelt mélységü talajjal beéri; sőt sekélyen is jól tenyészik, ha az altalaj repedékei termékeny földdel vannak kitöltve. Legrosszabbul tenyész a homoktalajon; a nedves és hideg földet sem szereti hűvös égalj alatt, de még inkább kerüli a száraz, szegény talajt.

A törzsfának fajsúlya nyersen 0,97, szikkadtan 0,87, légszáradtan 0,81 és aszalva 0,73. Tüzelésre kitünő. Hán-

*) Fuchs Frigyes szerint.

tatlan és fel nem hasogatva hamar megrökönyödik és korhadásnak indul. A rovarok rágásának nagyon ki van téve. Épületfának nem való, de szerszám fának sokképen használják. Magvai sertéshizlálásra és olajkészítésre használtatván, néha jelentékeny mellékjövedelmet adnak. Héján terem a bükk-gombatapló, mely elkészítve kedvelt gyujtó anyag, valamint az odvas bükkök belsejében a *Nyctomices utilis* (gomba) által előidézett sajátszerű vörhenyes reve tapló is.

5. Szil. (*Ulmus L.*; *Die Ulme*.) A szilfa virágai himnősek,* s a múlt évi hajtások virágrügyeiből még kizöldülés előtt oldalvást álló csoportokban jelennek meg. A lepel harangalaku, 4—5 vagy 8 hasábu, elfonnyadó. A lepelhez forradt porodák száma annyi, mint a lepel hasábjaié. A maghon szabad, fölülálló. Bibeszár 2. A magrejtő** kiterült, lapos, tányeralaku szárnyat alkot, melynek közepén egy kis setétebb színű vastagodás a magot árulja el.***)

Hazánkban két faj honos.

a.) Közönséges vagy Mezei szil (*Ulmus campestris L.* *Feld-Rüster*, *Feld-Ulme*) Levelei ismételten fűrészesek, vállban félszegek, virágai majdnem ülők, gyümölcse kopasz; virágzik márczius végén vagy april elején kilevezés előtt és gyümölcse már júniusban leszáll. Rügyei tojásdadok, tompák; a rügypikkelyek setét gesztenyeszínűek, világosabb szegélylyel, fehéres vagy sárgás szőrökkel behintve.

Az ágak és levelek különfélesége szerint, melyekkel természetesen más sajátságok is karöltve járnak, a következő változékokat különböztetik meg:

a) *U. c. scabra*. (Pokorny.) Ágai nem birnak para-párkányokkal, levelei különösen fellapjukon érdesek.

b) *U. c. glabra*. (Pokorny.) Ágai nem birnak para-párkányokkal; levelei simák.

c) *U. c. suberosa*. (Ehrh.) Paraszi. Ágai hosszában parapárkányok képződnek.

A két előbbi elsőrendű fa, az utóbbi csak kis fa vagy cserje.

b. Nyolczhimű szil. (*Ulmus effusa Willd.* *Langstie-liger Rüster*. *Langst. Ulme*) Elsőrendű fa. Levelei ismételve fűrészesek, vállban félszegek; a virágok hosszú kocsányon függenek; a gyümölcs szélén rojtos és rövidebb, mint kocsánya. Virágzik márczius és áprilban.

Különben a szilfajok annyira megegyeznek egymással, hogy további leírásukat összefoglalhatjuk.

A szil ritkán terem 40 éves kora előtt jó magot, általában e fanemnél a meddő mag termése igen gyakori. A mag csirkéességét legfeljebb következő tavaszig tartja meg. Az érés után rögtön elvetett mag már három hét múlva kicsirázik, két kerekded sziklevelkével s a kis növényke ugyan-

*) Azaz a virágban mind termé, mind poroda együtt van.

**) Így nevezik az átalakult maghont.

***) A közéletben „szil-mag“ alatt tulajdonképp a gyümölcset értik; jóllehet a magrejtő nem tartozik a maghoz, hanem csak ennek tokjával szolgál.

azon évben 4—5, sőt több hüvelyknyi (10—13 centimet.) magasságot ér el. A legelső valódi levelek, hosszudak, tojásalakuak, egyszerűen vagy alig észrevehetőleg kétszeresen fűrészesek s majdnem egy magasságban állnak párjával; a következő levelek durván, ismételve fűrészesek vállban ferdek, és mint az elsők hullatag pálhákkal birnak. Az első évben két-két levél áll ugyanazon magasságban egymással szemben, de a második és következő években a levelek állása kétsoros, váltogató. A vezérgyökér növekvése csakhamar megszűnván, az oldalágak indulnak fokozatos fejlődésnek, úgy, hogy a kifejlett fa erős, mélyreható gyökérzettel bir. Az első években gyorsan növekvő, nyulánk törzs jellemző kétsoros váltogató ágaival, rendesen egyik oldalra hajlik, s csak 8—10 éves korában kezd egyenesen nőni. Szabad állásban és termékeny talajon növése igen gyors, úgy, hogy 3 év alatt 10—12 lábnyira (3,2—3,8 met.) is megnő; s általában kedvező körülmények közt magas kort és rendkívüli méreteket érhet el. A kifejlett fa törzse meglehetősen szabályos, de szabad állásban már 3—4 ölnyi (6—8 met.) magasságban kiterjeszti ágait és elterebélyesedik, csak zárt állásban marad nyulánk és ágtól tiszta.

(Folytatása köv.)

E G Y V E L E G.

* Lapunk mai mellékletét helybeli magkereskedő Veisz József (ezelőtt Szentjánosai és Veisz cég) árjegyzékét melegen ajánljuk t. olvasóink szives figyelmébe.

* A „Kelet“-ben olvassuk: „Az erdélyi gazdasági egyesület választmánya lapunknak nem rég hozott cikksorozatát az erdélyi birtokrendezésről egész terjedelmében magáéva tette s közelebből felirat alakjában a képviselőház elé fogja terjeszteni. A munkálat ezt megelőzőleg, három külön, egy jogi, egy mérnöki és egy gazdasági szakértőkből álló bizottság tárgyalásam haladt át s eként némi részletekben módosítva fogadtott el a választmány által. Ugyanez alkalommal az egyesület választmánya jegyzőkönyvi elismerést szavazott a munkálat fáradságtalan irójának ki nem más mint gróf Schweinitz Gyula, nyugalmazott honvédezedes, közérdekeinknek egyik zaj nélkül munkálkodó, de legbuzgóbb harczosa.“ — Tisztelt lapírtásunknak ezen sorait néhány helyreigazító s kiegészítő megjegyzéssel kell kísérnünk. Az egyesület választmánya elfogadta, nem a cikksorozatát, hanem a gr. Schweinitz ur által készített birtokszabályozási törvényjavaslót, mely nem három, hanem öt külön szakbizottság tárgyalásán ment keresztül, hol jogi, mérnöki, erdészeti, elméleti s gyakorlati gazdasági szempontból bíráltatt meg. A némileg módosított szöveg az erdélyrészi képviselők magánértekezletéhez, valamint a földmívelési és igazságügyi miniszteriumokhoz fog első sorban felterjeszteni, azonkívül egy-egy példány a képviselőknek, erdélyrészi törvényhatóságoknak, főispánoknak sat. megküldetni. A megszavazott elismeréshöz a „Kelet“-tel együtt mi is teljes megyőződésünkből csatlakozunk.

* Heremaghamisítás. A lóher és hasonló magvak aránylag magas áruk miatt leginkább csábítják a lelkiismeretlen kereskedőket arra, hogy a hamisításnak egy vagy más módjához folyamodjanak. Legujabban Prágában küön üzlet áll fenn, mely

kivált a veres heremag hamisítására készséggel szolgál — festett kovahomokkal. Tekintve azt, hogy ezen homoknak kilója mintegy 4—7 kr, a löhere magé pedig 60 krba kerül, a furfangos csaló roppant nyeresége s a jámbor gazda érzékeny vesztesége eléggé szembeötlő, kivált miután előfordult, hogy a hamisítás az összes szulymennyiségnek egy negyed részére terjed ki. Kellő figyelem mellett azonban ki lehet kerülni a csalódást, mert a homok hidegebb tapintatu mint a heremag, továbbá az előbbi nehezebb és így a zsáknak és vető ruhának aljára fog leszállani, hol egymagára könnyen felismerhető. Mindenesetre úgy a here, mint bármely más finom mezei vagy kerti mag vásárlásánál nagyon óvatosoknak kell lennünk, és melegen ajánljuk a következő egyszerű próbák el nem mulasztását: 1.) tüzetes vizsgálat a nagyító üveggel, evvel ugyan nem mindenki rendelkezik de lehet a községben tanfőúr, orvos, vagy más egyén kitől a nagyító lencsét kölcsön lehet kérni. 2.) a csirázási proba megkísérendő p. o. 100 mag cserépben elvetendő s a kikelő növényecskék számbaveendő, a kisebb vagy nagyobb szám dönt a mag értéke felett; 3.) a netáni homoktartalom kiprobálása úgy történik, hogy a zsák felekéről egy marék magot felszedünk és egy fehér, átlátszó, tiszta vízzel telt pohárba öntjük, mialatt a poharat a világosság felé tartva tüzetesen megvizsgáljuk. Ha homok van jelen, az gyorsabban szál a pohár aljára mint a mag, és ezáltal felismerhető; kinek jó foga van harapás által is meggyőződhetik a homok tartalomról. Ajánlatos még 4.) az izzasztási proba is, a midőn a magot vaskauálba helyezük és izzasztjuk, a valódi mag megsemmisül, míg az ásványi keverék, tehát a homok is visszamarad. Ha sikerült szándékos hamisítást felfedeznünk és azt szavavehető tanuk jelenlétében ismételtlen is constatálnunk, akkor minden irgalom nélkül tegyük közzé az illető kereskedő nevét, hogy legalább többi gazdatársaink képesek legyenek az ily lelketlen csalótól óvakodni.

* Nagylelkű alapítvány. A karinthiai takarékpénztár saját tartalékalapjából ötvenötezer frtot adományozott az ottani tartományi gazdasági egyletnek egy külön egyleti ház fölépítésére, hol a földmives és bányásziskola is elhelyezendő lesz. Ily bőkezű tekarékpénztár bizony nálunk is elkélne, különben lehet, hogy: exempla trahunt!

* A „Természet” című népszerű természettudományi lap az 1876 évvel pályafutásának nyolczadik folyamát kezdte meg és az okszerű gazdák, lelkészek, tanítók sat. pártolására kiválóan érdemes. A lap minden hó 1-én és 15-én egy nagy nyolczadrétű iven jelenik meg, előfizetési ára egész évre 4 frt. félévre 2 frt. Az előfizetési pénzek legczélszerűbben pénztalvánnyal Berecz Antal szerkesztőhöz (VII. hársfauteza 1 sz.) küldendő.

— Patera bányatanácsos új tűzmentesítő szere bécsi szakkörökben nagy feltűnést okoz. Miután eléghető anyagoknak tűzmentesítése a gazdaságra nézve is roppant hasznos biztosítana, báró Mansfeld osztrák földmívelési miniszter felszólítására a nevezett bányatanácsos legközelebb Bécsben egy válogatott gazdaközönségnek mutatta be kísérleteit az általa feltalált szerekkel. Ezen szerek kénsavas amoniak-mészföldből,

és borsavas kesernyőföldből állanak s ha ezen anyagok süri oldatával bármely testet jól bekenünk, a láng csak azon részeit változtatja széné, melyeket közvetlenül érint, de tovább nem terjedhet. Ezt a feltaláló be is bizonyította ruhaneműeken s más könnyen eléghető tárgyakon; sőt egy e czélra elkészített háztetön is, melynek e szerrel bekenet oldala sértetlen maradt míg a másik oldal teljesen leégett. Gazdasági szempontból csak az a kérdés, mibe kerül a bekenés és meddig tart hatása? (F. É.)

* Pályázat, A k. m. Természettudományi Társulat az 1876 évben kétezer (2000) frtyi összeget oly tudományos munkálatok előmozdítására kíván fordítani, melyek az ország mező-, bor- és erdőgazdasági viszonyainak kutatását vagy ismertetését vagy egyes magyarországi gazdasági terményeknek és czikkeknak, a tudomány jelen állásának megfelelő megvizsgálását és leírását vagy e kiemelt czélt előmozdító szakmunkák irását tüzik ki czéljukul. A munkálatok beküldendő tervezetei vonatkozhatnak az ország valamely részében teendő új kutatásokra vagy utazásokra, vagy a kiemelt czélokat előmozdító szakmunkák irására. A pályázók kötelesek: szándékolt munkálatuk tervezetét beküldeni, magukat megnevezni és egyszersmint kijelenteni, hogy vajjon munkálatukkal az egész kitűzött összegre vagy belőle mennyire tartanak igényt. A tervezetnek folyó évi május hó 31-ikéig a k. m. Természettudományi társulat titkári hivatalához (Budapest, Lipótváros, régi Lloyd-épület) küldendő. Függetlenül vannak még az 1875. január 20-dikán tartott közgyűlésen kitűzött következő pályakérdések: Az állattanból (ismételve.) — „Irassanak le a folyami ráknak (astacus fluvialis Fabr.) boncz- és élettani viszonyai önálló vizsgálatok alapján.” — Jutalom a Bugát féle alapítványból háromszáz (300) frt. Beküldés határidő 1876. oct. 31-ke — A növénytanból. (ismételve.) „Adassanak elő cultivált növényeink betegségei, különös tekintettel azokra, melyek élődsi növények által idéztetnek elő.” — Jutalom a Bugát-féle alapítványból háromszáz (300) forint. Beküldési határide 1876. oct. 31-ke. 1. E kérdésekre csupán a k. m. Természettudományi Társulat tagjai pályázhatnak. — 2. A jutalmazott pályamű, ha kisebb, a társulat közlönyében is megjelenhetik s ezen esetben a pályadíjon kívül még a szokásos tiszteletdíjban is részesül; ha pedig nagyobb akkor a pályázó tulajdona marad s mint a k. m. Természettudományi Társulat által koszorozott pályamunkát külön maga is kiadhatja. — 3. A pályamű idegen kézzel, tisztán írva, lapszámozva, kötve legyen — A szerző nevét rejtő pecsétes levélen ugyanazon jelmondat álljon, mely a pályamű homlokán áll. — 5. Az így felszerelt pályamű a megszabott határidőig a társulat titkári hivatalába (Budapest, Lipótváros, régi Lloyd-épület) küldendő.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

Jelzálogkölcsonőket

a birodalom bármely részében, telekkönyvezett nem tehermentes földbirtokra 1000 frttól a legmagasabb összegig 5¼ és 6¼ kamat mellett törlesztésre, rövid idő alatt és 5000 frton felülieket még előnyösebb módok mellett gyorsan eszközöl

(4) (2—26)

„Ipar és kereskedelmi ügynöki iroda”

a hatóságilag engedélyezett általános
Kolozsvárti, belmonostorueteza, 19. sz.
(Értekezhetni posta útján vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig)

Excentrice takarmányvágó-
gépek és répavágók, Mayer és
Bracke-féle gabonatisztító rosták,
nem különben valódi Mayer-féle
Trieurs konkoly választó gépek
szelölővel és anélkül kaphatók

TAUFFER FERENCZNÉL

KOLOZSVÁRTT.

(6—52)

(3)

683 szám

1875.

(1) **Jószágeladási hirdetmény.** (4—12)

Az erdélyi gazdasági egyletnek 1875. december 11-én tartott rendkívüli közgyűlése a nevezett egyletnek tulajdonát képező nagy-buni birtokot eladás által értékesíteni határozta.

Ezen birtok fekszik **Küküllőmegyében, Segesvártól** egy kis órányira, Héjjasfalvától egy negyed órányira — mindkettő állomása a magyar keleti vasutnak — területe 1329 hold és 1465 ölet tesz, ebből szántó 352 hold 463 ö, rét és kert 147 hold 1097 ö, szőlő 9 hold 605 ö, legelő 38 hold 1225 ö, erdő 768 hold 1210 ö, — melyből mintegy 126 hold a volt jobbágyoknak kiutalandó lesz — végre 13 hold és 65 ö házhelyekre és terméketlenekre esik. A birtokhoz tartozik egy örök által jól látogatott öt kövü malom a segesvári határszélen és a **kocsmajog** Nagy-Bunban, mely két regale évenként 1400 ft tiszta jövedelmet hoz.

A birtok törvényszéki becsára 118,700 forint o. é.

Venni szándékozóknek bővebb felvilágosítással az erdélyi gazdasági egylet titkári hivatala szolgál.

Kolozsvártt, 1875. december 20-án.

Az erdélyi gazdasági egylet nevében

Gróf **MIKÓ IMRE**, s. k.
egyleti elnök.

GAMAUF VILMOS, s. k.
egyleti titkár.

Piaci árak.

A héti vásár		Egy hectoliter (=1.62 bécsi mérő)						100 Kilogramm (=178.55 bécsi font)		1 köbméter (=0.14 bécsi köböl)	1 kilogramm (=1.78 bécsi font)
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	törökbuza	széna	szalma	tüzifa	marha hus
ára krajczárokbán											
Benztercze	feb. 1.	575	300	275	—	160	200	—	—	—	32
Brassó	feb. 4.	520	450	330	390	230	310	—	—	—	32
Csik-Szereda	feb. 1.	675	—	450	325	275	375	—	—	—	—
Dés	feb. 8.	625	550	250	—	150	200	480	140	450	24
Déva	feb. 5.	515	385	345	—	265	212	240	150	136	32
Erzsébetváros	feb. 5.	475	350	345	—	285	224	280	145	300	32
Gy.-Sz.-Miklós	feb. 5.	625	—	280	250	215	390	—	—	—	—
Fogaras	jan. 28.	493	360	290	—	215	210	280	120	600	30
K-Fehérvár											
Kolozsvár	feb. 10.	610	420	370	—	195	240	260	130	360	38
M-Vásárhely	feb. 3.	490	322	311	263	195	190	300	50	1440	32
Naszód	feb. 4.	670	500	530	—	—	495	—	—	—	24
Nagy-Enyed	feb. 3.	500	425	325	—	250	200	360	80	444	32
N.-Szeben	feb. 8.	590	440	350	350	250	250	200	—	350	30
S-Sz.-György	feb. 7.	580	540	320	330	230	320	490	80	250	30
Szamosújvár	feb. 7.	650	410	370	—	262	172	300	75	500	26
Sz.-Régen	feb. 3.	515	320	300	210	175	250	210	114	350	28
Sz-Udvarhely	feb. 8.	564	390	313	—	270	270	250	100	300	32
Torda	jan. 22.	600	330	300	240	240	200	300	—	—	32
V.-Hunyad	jan. 29.	500	390	340	—	230	233	160	80	700	32

Az „Erdélyi Gazda” hirdetési díjszabályzata.

	1-1		1-3		1-6		1-12		1-24		1-52	
	széri hirdetéskor											
	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.
16/16 lap	14	—	36	—	70	—	120	—	200	—	360	—
8/16 "	7	—	18	—	35	—	60	—	100	—	180	—
4/16 "	3	50	9	—	17	50	30	—	50	—	90	—
2/16 "	1	75	4	50	8	75	15	—	25	—	45	—
1/16 "	—	90	2	25	4	40	7	50	12	50	22	50

Azonkívül 30 kr. bélyegdíj annyiszor, a banyaszor a hirdetés megjelenik.

TARTALOM:

A faiskolai fiatal csemeték fölneveléséről. —
Utmutatás a mezőség kopárainak befásítására.
— Egyveleg. — Hirdetések. — Piaci árak.